

KiVa-aluehäitapaamisissa syksyllä 2023 kerättyjä vastauksia Lohjan varhaiskasvattajilta

1. Miten innostamme lapsia lukemiseen ja tarinoihin eskarissa ja varhaiskasvatuksessa?

SÄÄNNÖLLISYYS JA RAKENTEET

- säännölliset kirjastovierailut lähikirjastossa tai kirjastoautossa
- lapset käyvät pienryhmittäin kirjastoautolla 2 kertaa kuussa ja saavat lainata kirjoja itse, opetella miten lainaaminen tapahtuu
- kirjaston omatoimiaika on hyödyllinen, yhteisökortilla voi kirjastossa käydä milloin ryhmälle sopii
- kirjat vapaasti käytettävissä ja esillä ja aina saatavilla
- kirjat houkuttelevasti esillä (viime kaudella telttä sisällä, jossa sai lukea)
- kirjat vaihtuvat säännöllisesti
- tarjolla mielenkiintoisia kirjoja ja eri vaihtoehtoja eri ikäisille
- lapset saavat valita mieleisiään kiinnostavia kirjoja ja lasten valitsemia kirjoja luetaan
- oman kirjan päivät päiväkodissa
- lukemiseen innostavan ympäristön luominen
- lukunurkkaus
- luemme päivittäin, joka iltapäivä kuvakirjan
- luetaan paljon eri kokoisissa ryhmissä
- luetaan pienryhmissä
- opetetaan lapset siihen, että luetaan yhdessä esim. lukumajat ja pajatoiminta
- lapset saavat valita mitä luetaan piirissä, pienryhmissä tai pareittain
- lapset toivat kotoa oman kirjan ja jokainen kirja luettiin sen viikon aikana
- kannustetaan välillä leikin sijaan valitsemaan kirja ja mahdollistetaan rauhallinen lukupaikka
- laitetaan tieto luetuista kirjoista esille esim. Lukutoukka, jossa kuva kirjan kannesta toukan vartalon osassa. Lasketaan kuinka monta on luettu ja muistellaan mitä tapahtui, mikä oli hyvä, voidaan lukea uudelleen
- suomalaisen kirjallisuuden päivänä luetaan
- kun aikuiset antavat mallia, lapset oppivat, että kirjat ovat ystäviä eivät "pakkopullaa"-esimerkin voima tärkeä!
- lukurauhan järjestäminen

- Satupolku, kirjaston ja varhaiskasvatuksen yhteistyösuunnitelma “Kirjastopolkua pitkin”
- Kirjastosta lainattava (tai päiväkodissa itse koottu) Iltasatulaukku on loistava idea ja ollut hyvin käytössä
- alle 3-vuotiailla pienikin hetki kirjan parissa tärkeä -> lukuhetken pituus kasvaa
- kirjastosta joku vierailee päiväkodissa
- kannustetaan vanhempia lukemaan ääneen lapsille

KEINOJA

- lukemisen rikastuttaminen rekvisiitilla (Satulaatikoita)
- leikitään jonkun kirjan hahmoja ja tarinoita
- autetaan lasta huomaamaan mitä oppivat kirjasta, miltä tuntui, onko itselle tapahtunut jotain vastaavaa, osoitetaan samaistumispiintaa lapselle
- keskustellaan kirjan tarinasta
- kirjaa luetaan elämyksellisesti, mukaan valoa, esineistöä, äänensävyjä, aikuisen eleitä
- maalataan tai piirretään jotain kirjaan liittyvää
- tehdään saduttamalla pikkuryhmissä tai henkilökohtaisesti omat kuvakirjat (kuvitus tarinaan)
- pidetään elämyksellisiä lukuhetkiä lisänä erilaista materiaalia, draamaa, näyttelemistä, musiikkia
- kuvat
- sadutus ja niiden näkyväksi tekeminen
- käytetään materiaalia kirjanlukuhetkellä esim. pehmoleluja
- yhdistetään kirjoihin draamaa (luetaan kirja ja tehdään näytelmä)
- teemme yhdessä tarinoita Pikku kakkosen kommunikaatiokorttien avulla
- teemme ensin-sitten-sitten -palapelejä ja kerromme näistä tarinoita
- lukuhankkeissa valmistettujen Peppi Pitkätossu ja Vaahteramäen Eemeli satusalkkujen lainaaminen ja käyttäminen
- erilaiset, eri tavoin luettavat kirjat: erilaiset tekstuurit (koskettelukirjat)
- luetaan erilaisia kirjoja: runoja, tarinoita, kuvakirjoja, täydennä tarina -kirjoja, pelkistä kuvista, kerrotaan kuvista, sarjakuvia yms.
- luetaan vuorovaikutuksellisia tarinoita
- luetaan kurkistuskirjoja
- Flanellograafisadut

- satumatkalaukku tietyllä teemalla
- nukketeatteria
- luetaan lapsille tarpeeksi helppoja kirjoja, jotta ymmärtävät sisällön, mieluummin liian helppoja kuin liian vaikeita
- runokortteja
- satuja ja tarinoita iPadiltä
- ääneenlukemisen jälkeen lapsi saa kertoa tarinan itse uudelleen
- pöytäteatteria

2. Mitkä ovat kirjasto-/ kirjallisuusvastaavan (KiVa-henkilön) tehtävät?

- osallistua KiVa-tapaamisiin
- jakaa tietoa KiVa-tapaamisista omaan päiväkotiin (mitä meneillään, kirjavinkkaukset myös muille)
- pitää yllä lukemisen tärkeyttä joka vuosi
- esimerkin näyttäminen muille ryhmille talossa
- lukemaan innostaminen ja kannustaminen
- yhteydenpito KiVa-henkilöiden kanssa
- tutustua kirjoihin, joita vinkataan
- ehdottaa aiheita KiVa-tapaamisiin
- toimia yhteyshenkilönä kirjaston ja päiväkodin välillä
- tuoda uusia ideoita ja käytänteitä päiväkotiin
- pitää huolta, että tieto kulkee päiväkodin ja muun kaupungin välillä
- olla perillä hyvistä ajankohtaisista lastenkirjoista
- hoitaa päiväkodin kirjahankinnat
- pitää kirjaesittelyjä eri aihepiireistä
- järjestää kirjoihin liittyvä tapahtuma lapsille